

MUISTIO

Projekti	Reväsvaaran tuulivoimaosayleiskaava	
Asia	2. viranomaisneuvottelu	
Päiväys	to 7.3.2024	
Aika	9.00-10.53	
Paikka	Teams-neuvottelu	
Laatinut	Laura Jalonen	
Kutsuttu	Leena Ruokanen Ari Neuvonen Anne Lindholm Juha Piisilä Timo Kantonen Päivi Maaranen Teija Ylimartimo Laura Ohenoja Sanna Leiviskä Hanna Lintupuro Jarmo Jaako Regina Savolainen Markus Kannala Mikko Laukkanen Marja Anttonen Jarkko Kukkola Heta-Maija Seppälä Laura Jalonen	Lapin ELY-keskus Lapin ELY-keskus Lapin ELY-keskus Lapin liitto Museovirasto Museovirasto (poistui klo 9.57) Tornionlaakson museo Tornionlaakson museo Lapin pelastuslaitos Ylitornion kunta Ylitornion kunta Ylitornion kunta Tornion kaupunki Energiequelle Paliskuntain yhdistys Ramboll Ramboll Ramboll
Poissa	Riku Tapio Tiina Elo Tarmo Oikarinen Teija Pitkäkangas Marjut Ahlstedt Janne Reijonen Atte Lohman	Lapin ELY-keskus Lapin liitto Lapin ELY-keskus Aluehallintovirasto AVI Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Puolustusvoimat, pääesikunta Energiequelle Rovakaaren ympäristöterveydenhuolto Suomen metsäkeskus Metsähallitus Väylävirasto Ilmatieteen laitos Pellon kunta

Ramboll
 PL 25
 Itsehallintokuja 3
 02601 ESPOO
<https://fi.ramboll.com>

T +358 20 755 611
 F +358 20 755 6201
www.ramboll.fi

1. Viranomaisneuvottelun avaus ja järjestäytyminen

1.1 Puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Leena Ruokanen Lapin ELY-keskuksesta toimi puheenjohtajana.

Laura Jalonen Rambollilta toimi sihteerinä.

1.2 Muistion laatiminen ja muistion varmentajat

Viranomaisneuvottelusta laadittava muistio sovittiin lähetettävän kaikille kommentoitavaksi viikon 11 aikana.

Muistion varmentajina toimivat Leena Ruokanen Lapin ELY-keskuksesta ja Hanna Lintupuro Ylitornion kunnalta.

1.3 Esittäytyminen

Käytiin lyhyt esittäytymiskierros osallistujien kesken.

1.4 2. viranomaisneuvottelun tarpeen toteaminen

Leena Ruokanen totesi, että kyseessä on maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 2 momentin mukainen viranomaisneuvottelu, joka on maankäyttö- ja rakennusasetuksen 18 §:n 1 momentin mukaan tarvittaessa pidettävä sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu.

2. Ylitornion kunnan puheenvuoro

Jarmo Jaako piti puheenvuoron Reväsvaaran tuulivoimaosayleiskaavasta ja sen tavoitteista. Ylitornion kunta toivoo tuulivoimahankkeen toteutuvan mahdollisimman nopeasti muun muassa sen positiivisten talous- ja työllisyysvaikutusten takia.

3. Kaavaehdotuksesta saatu palaute ja siihen laaditut vastineet

Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 28.6.-1.9.2023. Kaavaehdotuksesta saatiin nähtävilläolon aikana 26 lausuntoa ja 23 muistutusta. Lausunnoista 15 saatiin Suomesta ja 11 Ruotsista. Muistutuksista 1 saatiin Suomesta ja 22 Ruotsista.

Kukkola esitteli ensin Suomesta saadut palautteet sekä niihin alustavat vastineet. Kukkola esitteli Ruotsista saatuihin palautteisiin laaditun yhteisvastineen.

4. Viranomaisten kannanotot

Lapin liitto, Juha Piisilä

Lapin liitto on antanut lausunnon kaavasta ehdotusvaiheessa ja tuonut esiin maakuntakaavan tilanteen, ja sen ettei hanke ole maakuntakaavan vastainen. Länsi-Lapin maakuntakaavan laatimisesta on tosin jo aikaa, sillä maakuntakaava on laadittu 2010-2012. Lapin tuulivoimaselvityksessä 2022 Reväsvaaraa ei ole huomioitu potentiaalisena hankkeena. Hankkeita, jotka ovat YVA- tai kaavoitusmenettelyssä, ei otettu selvitykseen mukaan, koska nähtiin että maakunnallisella selvityksellä ei saada niiden kannalta lisäarvoa. Lapin liitolla on meneillään Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023-2024, jossa on tavoitteena tuoda esiin enemmän tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia.

Tornion kaupunki, Markus Kannala

Tornion kaupunki on jo lausunnoissaan ottanut kantaa, ettei hankkeella ole vaikutuksia Tornioon. Tornion pohjoisosissa on suunnitteilla 6 tuulivoimahanketta (yhteensä noin 200 tuuliturbiinia), joten yhteisvaikutusten arvioinnit ovat tärkeitä.

Museovirasto, Timo Kantonen

Museovirasto seuraa hanketta Struven ketjun ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. HIA-selvitys on laadittu asianmukaisesti ja tähytyslinjat säilyvät, mutta vaikutuksia tulee niiden laajempaan kontekstiin. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta kriittiset kohdat ovat valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla.

Tornionlaakson museo, Teija Ylimartimo

Emme voi ottaa kantaa vastineessa mainittuihin korjauksiin kaavaselostuksessa maisemavaikutusten arvioinnin osalta, koska niitä ei ole esitetty. Lisäksi ihmetyttää se, miten maisemavaikutusten voidaan todeta olevan vähäisiä ja yhteisvaikutusten kohtalaisia, vaikka maisema muuttuu melko merkittävästi isojen rakenteiden myötä. Kaava-aineistossa maisemavaikutusten osalta alueella todetaan olevan jo ihmisten tekemiä rakenteita, mutta hankkeessa on kyse eri luonteisesta ja mittakaavaisesta rakentamisesta. Tornionlaakson kulttuurimaisemat: Eteläinen Tornionlaakso VAMA2021 -kuvauksessa jokilaaksoa rajaavat metsäiset selänteet ja jylhä vaaramaisema on mainittu maisema-alueen kuvauksessa, ja ne muodostavat olennaisen taustamaiseman arvokkaalle alueelle.

Tornionlaakson museo, Laura Ohenoja

Ei lisättävää muinaisjäännöskohteiden osalta.
Todettiin, että vastineissa käytetty "Struven ketjun muinaisjäännös" termi on oikein.

Pelastuslaitos, Sanna Leiviskä

Ei lisättävää.

Lohijärven paliskunta ja Paliskuntain yhdistys, Marja Anttonen

Lohijärven paliskunta ja Paliskuntain yhdistys on lausunut kaavasta seikkaperäisesti eivätkä ole tyytyväisiä vastineeseen. Lohijärven paliskunta ja Paliskuntain yhdistys ovat lausunnoissaan esittäneet useita muutettavia kohtia. Palautteiden ja niihin laadittujen vastineiden esittelystä ei kuitenkaan saanut selvää, ollaanko kaikkia vastineessa esiin nostettuja kohtia muuttamassa.

Leena Ruokanen pyysi selventämään vastineeseen, onko lausunnossa mainitut epäkohdat jo korjattu kaava-aineistoon.

Selostusta pidettiin poronhoidon osalta puutteellisena.

Hankkeesta tulee paliskunnalle suoria laiduntien menetyksiä sekä todennäköisiä välttämistä vaikutuksia. Aikaisempien kokemusten pohjalta tiedetään, etteivät porot käytä tuulivoimama-alueita. Näiden lisäksi paliskunta joutuu omalla kustannuksellaan aitaamaan viljelyksiä sekä ylläpitämään ja tarkistamaan aitauksia. Hankkeesta aiheutuu paljon ylimääräisiä kustannuksia ja töitä paliskunnalle ja haitta on kokonaisuudessaan merkittävä.

Selostuksessa todetaan, että tuulivoimapuisto ei estä porotalouden harjoittamista. On kuitenkin selvää, että porot eivät käytä aluetta ja ne siirtyvät muille alueille.

Todettiin, että perinteinen reitti aidalle, joka on merkitty maakuntakaavaan, tulee estymään.

Haittaa pidetään merkittävänä ja kohtuuttomana. Paliskunnalla on kielteinen kanta hankkeen toteuttamisesta.

Palautteisiin laadituissa vastineissa todettiin toiminnan ja rakentamisen aikaisen seurannan olevan keskeinen asia. Marja Anttonen sanoi olevansa samaa mieltä, mutta huomautti ettei poroilla tehdä tällä hetkellä GPS-seurantaa eikä sellaisesta sovittu. Muustakaan haittojen estämisestä tai kompensoinnista ei ole keskusteltu paliskunnan ja hanketoimijan kesken.

Leena Ruokanen tiedusteli, kuka on tehnyt alueelle poronhoitoselvityksen. Jarkko Kukkola totesi selvityksen laatijaksi Kalle Reinikaisen AFRY:lta.

Lapin ELY-keskus, Ari Neuvonen

Reväsvaaran tuulivoimaosayleiskaavan ensimmäisessä viranomaisneuvottelussa lähes 3 vuotta sitten Ari Neuvonen on todennut alueen luontovaikutukset arvioituiksi riittävällä tavalla.

Ensimmäisessä viranomaisneuvottelussa todettiin lisäksi, että ajankohtainen lajitieto tulee selvittää Suomen lajitietokeskuksen kautta ja ettei lähialueella ollut tällöin tiedossa suurten petolintujen pesäreviirejä 5 kilometrin etäisyydellä.

Hankkeella tuskin on haitallisia vaikutuksia Tornionjoki-Muonionjoen Natura-alueeseen, mutta yhteisvaikutukset jokeen olisi hyvä selvittää. Varsinaista Natura-arviointia ei kuitenkaan ole tarpeen laatia.

Lapin ELY-keskus, Anne Lindholm

Reväsvaaran pohjavesialue on huomioitu riittävällä tavalla. Lähde on merkitty kaavassa luokkoiteena, jonka määräyksessä todetaan kohteen olevan vesilain nojalla suojeltu.

Lapin ELY-keskus, Leena Ruokanen

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alue on tuulivoimarakentamisen suunnittelulle hankala. Yleiskaavan vaikutusalueella on useita valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamia arvoja. Haasteena ovat erityisesti alueen arvokas maisema ja kulttuuriympäristö, mutta myös Struven ketjun säilyminen. ELY-keskus on antanut osayleiskaavaehdotuksesta lausunnon. ELY-keskus katsoo, että kaavan maisemavaikutukset ovat merkittäviä. ELY-keskus ei yhdy kaavaselostuksessa esitettyyn vaikutusten arviointiin. Yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisesti tuulivoimarakentamisen tulee sopeutua maisemaan.

5. Tarve asettaa kaavaehdotus uudelleen nähtäville (MRA 32§)

Kaavakarttaan on kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehty Tornionlaakson museon lausunnon mukaisesti seuraava muutos muinaismuistokohteen (sm-1) kaavamääräykseen:

Muinaismuistokohteen kaavamääräys kaavaehdotuksessa 14.4.2023:

”Alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohteeseen vaikuttavista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava Museoviraston kanssa.”

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen päivitetty muinaismuistokohteen kaavamääräys:

"Muinaismuistolaille (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydetty alueellisen vastuumuseon (Tornionlaakson museo) lausunto."

Leena Ruokalainen Lapin ELY-keskuksesta totesi, ettei muinaismuistokohteen kaavamääräyksen muutos aiheuta tarvetta laittaa kaavaehdotusta uudelleen nähtäville.

6. Kaavoitusmenettelyn aikataulu

Jarkko Kukkola totesi tavoitteena olevan, että kaava-aineistoon tehtävät muutokset saadaan tehtyä mahdollisimman pian ja että kaava saataisiin hyväksymiskäsittelyyn ennen kesää.

Leena Ruokalainen kysyi Ylitornion kunnalta, onko kunnan tarkoitus viedä kaava hyväksymiskäsittelyyn kaavaehdotuksesta saadusta palautteesta huolimatta. Jarmo Jaako Ylitornion kunnasta totesi, että palautteissa mainittuja asioita täytyy tarkastella ja pohtia miten niitä voitaisiin parhaiten edistää ja viedä kaavaa eteenpäin.

Jarmo Jaakon mukaan kaavan täytyy olla kaikilta osin kunnossa, kun sitä lähdetään viemään päätöksentekoon. Ylitornion kunta ei halua kaavan kaatuvan muutoseikkoihin.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

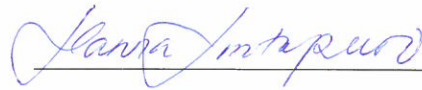
8. Neuvottelun päättäminen

Leena Ruokanen päätti neuvottelun klo 10.53.

Leena Ruokanen

Allekirjoittaja A004309
DN: cn=A004309, ou=Ely, email=
=leena.ruokanen@ely-keskus.fi
Päivämäärä: 2024.03.27 15:16:
38 +02'00'

Leena Ruokanen
Lapin ELY-keskus

Hanna Lintupuro
Ylitornion kunta

